

Apie choro nostalgiją arba dainuojant mylėti Lietuvą

Akvilė WEINERT

„Išsikrausčiau iš Lietuvos, kad sugrįžčiau prie savo šaknų“, – sakau draugei kalbėdama telefonu ir staiga susizgrimbu, kad ką tik pasakiau pačiai iki šiol nesuvoktą dalyką. Po devynių mėnesių komplikuoto emigracinio nėštumo pasaulį – stebėtinai neskausmingai – išvysta ši smulkutė antitezė. Pilvo apačioje, kur ratilais šniokštė nerimas, truputį aptyksta…

Draugei pasakoju apie seną, „rimtesnių užsiėmimų“ nustelbtą svajonę vėl dainuoti chore. Kodėl dabar? Nežinau… Gal kad apskritai nustojau dainuoti – net būdama viena: duše, virtuvėj, miške? O tai – nieko gera nežadantis ženklas mano gyvenime… Ėmiau jausti kažkokią nostalgiją, norėjosi, kad būtų „kaip anksčiau“ – kaip mokykloj, kur septynerius metus dainavau merginų chore. Choro vadovė Edita mums būdavo atlaidi, kai į repeticiją atlėkdavom apžiojusios bandelę ar namie palikusios natas, tačiau reikli, kai reikėdavo šlifuoti savo partiją, ypač artėjant koncertui ir perklausai. Ji mokė išsižioti taip, lyg burnoje laikytume „karštą bulvę“, ir „įtraukti pilvus“, tarsi spaustų krūva plytų. O svarbiausia – visuomet šypsotis: lūpomis, akimis, visu veidu, kad skleidžiami garsai būtų šviesesni. Editai taip besišypsant, lyg koks žėrutis spindėdavo jos auksinis dantis – gal tai ir buvo toji priežastis, dėl kurios ir mano rimtas veidas nugiedrėdavo?

Bet, neduokdie, nejučiom „patraukdavau pro šalį“ – aš kaipmat apniukdavau ir išsiduodavau. Iškart išpildavo šaltas prakaitas ir atrodydavo, kad visi žiūrovai TAI žino – aš nusidainavau! Tikrai maniau, kad tai parašyta man ant veido, bet Edita puikiai gebėjo skaityti ne tik mimikas, bet ir mintis. Ji žaibo greitumu nužvelgdavo giedrai šypsodamasi, auksinis dantis sublizgėdavo ir kažkokiu jai vienai težinomu

būdu ji mane „suimdavo į rankas“. Užtekdavo per sprindį ištiestų nykščio ir smiliaus, kilsteltų prie lūpų kampučių – „šypsokis!“ – ir, pamiršusi dilginančią akimirkos gėdą, lyg niekur nieko dainuodavau toliau.

Nieko keista, kad dainuoti chore kartais pabosdavo, nes „bulvės“ ir „plytos“ visų pirma reiškė sunkų darbą. Tačiau atrodo, kad visas mūsų pastangas atpirkdavo Pasaulio lietuvių dainų šventės Vilniuje. Tos ilgos repeticijos rytais kepinant liepos karščiui; šventinės eisenos į „Vingio“ parką, kuriose skanduodamos prarasdavome balsą dar iki finalinio koncerto; prilyti batai; spalvoti, juokingi it kokių karvių melžėjų lietpalčiai (į vieną būtų tilpusios bene trys smulkiakaulės merginos); per visą areną nusiritančios „bangos“ ir tas sunkiai paaiškinamas virpulys, kai žinai, kad dirigentas tuoj tuoj pamos batuta įstoti į alto partiją… Mus apimdavo kažkoks sakralumas, dainos vidury užspaudžiantis gerklę gumulu. Ir to nesigėdydavo paauglės, užmiršusios nubėgusį tušą, ar augaloti, savimi pasitikintys vyrai.

Per šias patirtis lietuvių liaudies darbo dainos, tremtyje žydų giedotos psalmės ar afrikiečių vergų spiričiueliai man įgavo naują, iki tol nesuvoktą prasmę ir gelmę. Staiga supratau, kad dainoj yra kažkokia nepaaiškinama, nepalaužiama žmogaus stiprybė. Kad dainuojantis žmogus yra stipresnis nei nedainuojantis. Nes jis turi galią įvardinti, pavadinti, išsakyti, įgarsinti, išrėkti, pritylinti, balsu iššnabždėti, staiga nutraukti… Nuspalvinti ir buitį, ir būtį. Edita mus mokė dainuoti, bet dainuodama aš nejučia išmokau mylėti Lietuvą. Mylėti vienu iš šimto milijonų būdų.

Akvilė Weinert *– redaktorė ir vertėja, edukologė, Vokietijos lietuvių bendruomenės Štutgarto apylinkės narė. Yra išleidusi poezijos knygą, paskelbusi publicistinių tekstų ir esė.*

pasauliolietuvis.lt

Mielai pasidalysime svetainėje skelbiamais tekstais ir nuotraukomis, tik prašome nurodyti informacijos šaltinį ir autorius.